

rilmesi mütat olan "reisülhattâtın" unvanı son olarak 21 Ağustos 1915'te Kâmil Efendi'ye tevcih edilmiştir.

Kâmil Akdik disiplinli hayatı ve perhize dikkat etmesi sebebiyle uzun süren ömrünün sonlarında bile el titremesi ve görme bozukluğu gibi sıkıntılar çekmeden seçkin eserler bırakmıştır. Dîvân-ı Hümâyûn'daki resmî vazifesi esnasında divanî, celî-divanî veya rik'a hatlarıyla yazdığı *menşur**, berat, muâhedenâme, tasdiknâme gibi evrak dışında, yazı hocası olarak hazırladığı *meşk**'ler de pek çoktur. Ayrıca sülûs-nesih kıtalar, murakka'lar (yazı albümleri), hilye ve levhalar, kitâbeler, bazı sûre ve cüzlerden başka bir de mushaf yazmıştır.

Eski hattatların eserlerinden meydana gelen kıymetli hat koleksiyonu ölümünden sonra Topkapı Sarayı Müzesi'nce satın alınmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Melek Celâl, *Reisül'l-hattâtın Kâmil Akdik*, İstanbul 1938; İbnülemin, *Son Hattatlar*, s. 172-178; Mahmûd Kâmil Hüseyin Zeyyân v.dğr., *Delîlû methaftı kâşri'l-Menşel*, Kahire 1979, s. 51-59; M. Uğur Derman, *Türk Hat Sanatının Şâhceserleri*, İstanbul 1982, s. 49.

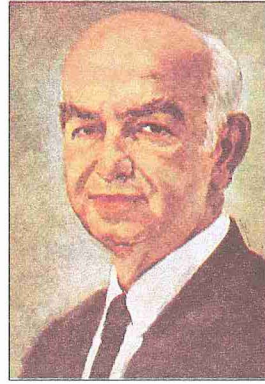
M. UĞUR DERMAN

AKDİK, Şeref

(1899-1972)

Ressam ve hattat.

Reisülhattâtın Kâmil Akdik'in oğludur. İstanbul'da doğdu; ilk ve orta öğrenimini Fâtih Merkez Rüşdiyesi'nde yaptı. Babasından hat meşketi ve sülûs, nesih, ta'likte usta bir hattat oldu. Fakat resme olan büyük istidadı onu bu sanattı meslek olarak benimsemeye sevketti. Hoca Ali Rızâ Bey ve Çallı İbrahim'le tanışarak onların da teşvikiyle 1915'te Sanâyi-i Nefise Mektebi'ne girdi. Ancak bir süre sonra savaş sebebiyle ayrılmak zorunda kaldı. Savaştan sonra tekrar başladığı okulu M. Warnier, Ömer Âdil ve Çallı İbrahim'in atölyelerinde çalışarak 1924'te bitirdi. Bir yıl sonra açılan bir devlet imtihanını kazandı ve sanatını ilerletmek üzere Fransa'ya giderek Paris'te Julian Akademisi'nde Prof. Albert Laurence'le çalıştı. 1928'de İstanbul'a döndü. İlk yıllarından itibaren Güzel Sanatlar Birliği'nin üyesi oldu ve bütün karma sergilerine katıldı. 1941'den sonra Cumhuriyet Halk Partisi'nin, ressamları çeşitli bölgelere göndererek memleket manzaraları yaptırma çalışmaları

Şeref Akdik

na katıldı. "Sivas'ta Cer Atelyesi" ve Atatürk'ü makine başında tasvir eden "Telgrafhane" gibi eserlerini bu çalışmalar sırasında yaptı. Resmî görevini 1951 yılına kadar resim öğretmeni, o yıldan sonra da Güzel Sanatlar Akademisi'nde atölye hocası olarak emekliliğine kadar sürdürdü.

İlk sergisini Ankara Halkevi'nde açan Şeref Akdik, gerek Paris'teki öğrencilik yıllarında gerekse memlekete döndükten sonra çeşitli ödüller kazandı. 1957'de o zamanki Şehir Galerisi'nde (şimdi ki Devlet Güzel Sanatlar Galerisi), geçmiş günleri konu alan ilk retrospektif sergisini ve akademiden emekli olduktan sonra da bu kurumun salonlarında aynı tarzda ikinci büyük sergisini açtı. 20 Haziran 1972'de öldü ve Karacaahmet Mezarlığı'na defnedildi.

Şeref Akdik resmin hemen her türünde çalışmıştır. Empresyonist prensiplere bağlı olup bilhassa manzara ve portrede çok başarılı örnekler vermiştir. Eserleri, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi ile Ankara Devlet Resim ve Heykel Galerisi başta olmak üzere Sakıp Sabancı, Ali Koçman, Kernal Erhan gibi kişilerin özel koleksiyonlarında bulunmaktadır.

Şeref Akdik'in "Erdek'te Balıkçı Kayıkları" adlı yağlı boya tablosu (Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi)

BİBLİYOGRAFYA :

Celâl Esat Arseven, *Türk Sanatı Tarihi* İstanbul, ts. (Maarif Basımevi), s. 210-211; Gültekin Elibal, *Şeref Akdik: Hayatı-Sanatı-Eserleri*, İstanbul 1973; Osman Altıntaş, *Şeref Akdik*, Ankara 1988; R. Ekrem Koçu, "Akdik (Şeref)", *İst.A*, I, 515-516.

ZAHİR GÜVEMLİ

AKFEHSİ

(الأفهي)

Ebû Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. İmâd b. Muhammed b. Yûsuf el-Akfehî el-Kâhîrî (ö. 808/1405)

Şâfiî fakihî ve hadis âlimi.

İbnü'l-İmâd olarak da tanınan Akfehî, 750'den (1349) önce doğdu. Cemâled-din el-İsnevî, İrâkî, Bulkînî ve İbnü's-Sâiğ gibi hocalardan okudu. Fıkıhtaki derin bilgisi sayesinde devrindeki Şâfiî fukahasının önde gelenlerinden biri oldu. Reşîdî, Burhâneddin el-Halebî ve İbn Hacer gibi âlimler kendisinden ders aldılar.

Velûd bir müellif olan Akfehî, başta fıkıh olmak üzere İslâmî ilimlerin değişik dallarında, çoğu yazma olarak günümüze kadar ulaşan otuz kadar kitap ve risâle telif etmiştir. Bunlardan üçü basılmıştır. 1. *el-Kavlû't-tâm (temâm) fi ahkâmî'l-me'mûm ve'l-imâm* (Kahire 1322). 2. *Manzûme fi'l-ma'fuvât*. Fıkıha dair olan bu eser Ahmed er-Remlî'nin (ö. 957/1550) *Fethû'l-cevâd* adlı şerhi ve bu şerhe Hüseyin b. Süleyman er-Reşîdî'nin *Bulûğu'l-murâd bi-Fethi'l-cevâd* adıyla yaptığı hâşîye ile birlikte basılmıştır (Kahire 1286, 1298, 1299, 1321). 3. *Keşfü'l-esrâr 'ammâ hufiye 'alâ ('an fehmi) l-efkâr*. Kelâmla ilgili bazı konuları ihtiva eder (İskenderiye 1315).

Akfehî'nin yazma halinde olan diğer eserlerinden bazıları da şunlardır: *Teshî-*